

Kysymys: Onko kuntien tai valtion ajatuksena kustantaa tulevaisuudessa digilaitte ja nettiyhteys vähävaraisille? Tämä on esteenä digiosallisuudelle.

Vastaukset:

Kuntaliitto:

Mikäli henkilöillä ei ole varaa hankkia omia digilaitteita ja tarvittavia liittymiä ja nettiyhteyksiä, on ensisijainen tuki haettava toimeentulotukena Kelasta. Toimeentulotuen piiriin voivat kuulua myös nettiyhteydet ja tarvittavat laitteet. Lisäksi asiakkaat voivat hakea täydentävää, harkinnanvaraista toimeentulotukea hyvinvointialueilta (aiemmin kunnista). Harkinnanvaraisen toimeentulotuen edellytys on myöntävä päätös perustoimeentulotukeen. Kunnat tarjoavat laitteita kuntalaisten käyttöön useimmiten kirjastoissa ja toisinaan myös muissa julkisissa asiointipisteissä. Lisäksi moni kunta tarjoaa koululaisille kannettavat tietokoneet esimerkiksi yläkouluissa ja lukioissa. Kunnan perustehtäviin kuuluu kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen, mutta se joutuu miettimään miten hyvinvointia edistetään mahdollisimman tehokkaasti ja laajasti, jokaiselle ei varmastikaan voida jatkossakaan hankkia tarvittavia laitteita, vaan joudutaan hyödyntämään yhteisessä käytössä olevia laitteita. Tässä yhteydessä on myös hyvä muistaa hyvinvointialueiden rooli ja tehtävät.

Yhteenvetona toteamme, että hyvinvointialueiden nyt aloitettua toimintansa, olisi tärkeää selkeyttää eri viranomaisten rooleja ja vastuita myös digituen osalta. Katsannossa tulisi olla niin kunnat, hyvinvointialueet kuin valtion toimijat, sekä Kela ja kolmannen sektorin toimijat, jotka antavat digitukea. Vaikuttava toimintamalli edellyttäisi yhteistyötä ja yhteistä näkemystä vastuunjaosta ja rooleista sekä tarvittaessa oikein suunnattua rahoitusta, jonka pitäisi olla mahdollisimman laajasti vaikuttavaa.

Valtiovarainministeriö:

Tällaisista suunnitelmista emme ole tietoisia, emmekä pidä tällaista kehitystä kovin todennäköisenä. Digilaitteet ja nettiyhteys ovat lähtökohtaisesti asioita, jotka ihmiset hankkivat itselleen, kuten muutkin välttämättömät kodinkoneet ja arjen elämän kannalta tarpeelliset hyödykkeet.

Vähävaraisuus on varmasti yksi esteistä digiosallisuudelle. Viime kädessä henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin, voi saada toimeentulotukea. Sen perusosalla katettaviin kustannuksiin kuuluvat mm. puhelimen ja tietoliikenteen käyttö. Lisätietoa toimeentulotuesta KELA:n nettisivuilta: <https://www.kela.fi/toimeentulotuki-mihin-menoihin>